

MaMay?nd7-də Bak?da t?hsil üzr? Avropa H?mkarları ittifaq? Komit?sinin "T?hsild? gender b?rab?rliyinin gücl?ndirilm?si" mövzusunda plenar iclas? keçirilib.

T?hT?hsil üzr? Avropa H?mkarları ittifaq? Komit?si v? Az?rbaycanı T?hsil??çil?ri-Azad H?mkarları ittifaq? Respublika Komit?sinin birg? t??kilatç?l?? il? t??kil olunan iclasda ?rlandiya, Rum?niya, Pol?a, Bosniya v? Herseqovina, Monteneqro, Böyük Britaniya, Tacikistan, Gürcüstan, Qr??z?stan, Kipr, Belarus, Ukrayna, Qazax?stan, Albaniya v? Bolqar?standan t?hsil sah?si üzr?f?aliyy?t göst?r?n h?mkarları ittifaq? t??kilatlarındən 40-a yaxın nümay?nd? i?tirak edib.

T?hsil naziri [Ceyhun Bayramov](#) ç?x??nda bildirib ki, gender b?rab?rliyinin mühüm istiqam?t?rind?n biri m?hz t?hsill?ba?l?d?r. Eyni zamanda, qad?n v? ki?il?rin b?rab?r t?hsil almaları ölk?d? hüquq b?rab?rliyinin fundamental ?saslarındən biridir.

Nazir qeyd edib ki, XIX ?srin ikinci yar?s?nda Az?rbaycanda Avropa standartlarına uy?un qad?nlara m?xsus t?hsil mü?ssis?l?ri f?aliyy?t?ba?lay?bb1901-ci ild? Bak?da Hac? Zeynalabdin Ta??yevin ??xsi v?saiti hesab?na Q?zlar Gimnaziyas? aç?l?b. Sonraları qad?nların düny?vi t?hsil imkanları geni?l?nib. Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?ti dövründ?d? qad?nların t?hsil almalarına geni? imkanlar yarad?l?b. Ölk?miz müst?qilliyini b?rpa ed?nd?n sonra bu ?n?n ?uurlaa davam etdirilib. "T?hsil haqq?nda" Qanunda b?rab?rlik t?hsilin ?sas prinsipl?rind?n biri kimi mü?yy?nl??dirilib. Dövl?t cinsind?n, irqind?n, dinind?n, siyasi ?qid?sind?n, milliyy?tind?n, sosial v?ziyy?tind?n, sa?laml?q imkanlarındən as?l? olmayaraq h?r bir v?t?nda?a t?hsil almaq imkan? yarad?b.

Diqq?t? çatd?r?l?b ki, bu gün mü?llim?rin 82 faizini, t?hsil alanların is? 46 faizini qad?nlar v? q?zlar t??kil edir. "2007-2015-ci ill?rd? Az?rbaycan g?ncil?rinin xaricd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?" ç?rçiv?sind? ayr?lm?? 3558 t?qaüdi yerinin 30 faizini q?zlar t??kil edir. Magistratura s?viyy?sind? t?hsil alanların 54,1 f?ls?f? doktorları n?n 51, elml?r doktorları n?n is? 46 faizi qad?nlar v? q?zlard?r. Ali m?kt?b?r?hb?rl?ri aras?nda da qad?nların say? artmaqdad?r. Haz?rda 6 rektor, 37 prorektor, 15 kollec direktoru, 36 direktor müavini, 11 ilk pe?? ixtisas? t?hsili m?rk?zinin direktoru, 40 direktor müavini, 1244 ümumt?hsil m?kt?binin direktoru, 5369 direktor müavini qad?nd?r. Aparılan ara?d?rma zaman? m?lum olub ki, analar? ali t?hsilli olan ?agirdl?r aras?nda ali m?kt?bl?r? q?bulolma faizi daha art?qd?r.

Ceyhun Bayramov vur?ulay?b ki, ölk?mizd? gender b?rab?rliyinin inki?af?nda Birinci vitse-prezident Mehriban xan?m ?liyevanın f?aliyy?ti dan?lmazd?r. Az?rbaycan h?qiq?t?rinin dünyaya çatd?r?lmas?nda, m?d?niyy?timizin v? folklorumuzun beyn?lxalq miqyasda t?bli?ind? Mehriban ?liyevanın gördüyü i?l?r h?zaman? r??b?tl? qar?lan?r. Sa?laml?q imkanları m?hdud olan u?aqlar?n t?hsil almalarında Heyd?r ?liyev Fondu müst?sna i?l?r görüb. Fond eyni zamanda, Pakistan, Uqanda v? Keniya kimi ölk?l?rd? q?zların t?hsil almaları üçün d?st?k göst?rib. Nazir vur?ulay?b ki, ölk? Prezidenti t?rfind?n inklüziv t?hsilin inki?af? üçün 2018-2024-cü ill?ri ?hat? ed?n Dövl?t Proqram? t?sdiq edilib v? haz?rda h?yata keçirilm?kd?dir.

Az Az?rbaycan H?mkarları ittifaqları Konfederasiyas?n?n s?dril? Milli M?clisin deputat? S?ttar Möhbal?yev ç?ç?x??nda qeyd edib ki, Az?rbaycan qad?n? sivilizasiyalar aras?nda m?d?ni dialoqun qurulmas?nda, ayr?ayr? xalqlar?n ortaq m?d?ni d?y?rl?rinin a?kara ç?xar?lmas?nda, ölk?l?r aras?nda elmi-humanitar v? m?d?ni ?m?kda?l??n d?rinl??m?sind?, xalq?m?z?n haqq s?sinin beyn?lxalq tribunallardan s?sl?ndirilm?sind? böyük i?l?r görüb. Az?rbaycan qad?n?n qazana bildiyi nailiyy?tl?r t?bii ki, ölk?d? b?rab?rliyin t?min olunmas? il? ?laq?dar göröl?n i?l?rl? bilavasit?ba?l?d?r. 2000-ci ilin iyun ay?nda Az?rbaycan Respublikas?n?n Nazirl?r Kabineti "Az?rbaycan Respublikas?nda qad?nların m?s?l?l?ri üzr? 2000-2005-ci ill?r üçün Milli F?aliyy?t Plan?" 2006-c? ilin dekabr?nda is? Az?rbaycan Respublikas?n?n Milli M?clisi "Gender b?rab?rliyinin t?minatları" haqq?nda Qanun q?bul edib. Bununla da ölk?d? gender sah?sind? geni? i?l?r aparmaq üçün z?ruri normativ hüquqi baza yarad?l?b. Bu gün Az?rbaycan qad?nların n?st? statistik v?ziyy?tind? n?z?r yetirdikd? onları n?f?aliyy?ti haqq?nda real m?nz?r? d?rhal göz önünd? canlan?r. Ölk? ?halisinin ümumi say?n?n 50,1 faizini qad?nlar t??kil edir. Sosial-iqtisadi h?yatda f?al i?tirak ed?n Az?rbaycan qad?nları n?n m???ul ?halinin ümumi say?ndak? xüsusi ç?kisi 48,2 faizdir. Eyni zamanda, dövl?t qullu?unda çal??anların 28,5, sahibkarların is? 21,5 faizini qad?nlar t??kil edir. Diqq?tç?k?n daha bir m?qam da odur ki, son ill?r idmanla m???ul olan az?rbaycanlı qad?nların, çempionların say? sür?tl? art?r. Haz?rda b?d?n t?rbiy?si v? idmanla m???ul olanların 41,7 faizini qad?nlar t??kil edir. Qad?nların h?yat?n müxt?lif sah?l?rind? f?al i?tirak etm?l?ri ilk növb?d?, onları n?bilik s?viyy?sinin yüks?ldilm?si, ümumiyy?tl?, bu sektorda qad?n i?tirakç?ları n?ild?n-il? artmas? il? ?laq?dard?r. Bu gün ölk?nin ümumi t?hsil mü?ssis?l?rind? çal??an mü?llim?rin 79,8, orta ixtisas t?hsil mü?ssis?l?rind? çal??anların 77,9, ali t?hsil mü?ssis?l?rind? çal??anların is? 51,9 faizi qad?nlard?r.

AH?KAH?Kns?drinin sözl?rin? gör?mümmüml t?hsil mü?ssis?l?rind?d?agirdl?rin 46 faizi, ortasix ixtisas t?hsil mü?ssis?l?rind? oxuyanların 65,3 faizi, ali t?hsil mü?ssis?l?ri t?l?b?l?rinin is? 48,2 faizi q?zlard?r, h?mqinin s?hiyy?

İşçilərinin 65,7 faizini, elmi işçilərinin 56 faizini qadınlar təşkil edir. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvlərindən 8-i, müxbir üzvlərindən isə 12-si qadındır. Müasir Azərbaycan dövlətinə qadınlar fəaliyyətində geniş yer verilməsi, gender bərabərliyinin qorunması, eyni zamanda, qadınların sosial-iqtisadi, siyasi və mədəni sahələrinin inkişafında iştirakçılığından birbaşa aparıcı mövqeyə keçməsi həmdə lider qadınların yetişdirilməsi üçün əsas təşəbbüslərdən biridir. Bunları Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın təşəbbüsündə təməldən görmək mümkündür. Bu gün Azərbaycan qadınları mühüm dövlət qurumlarında, parlament və bələdiyyələrdə, yüksək vəzifələrdə uurla təmsil olunurlar. Ölkəmizdə qanunvericilik orqanı olan Milli Məclisin üzvlərinin 20 nəfəri xanım deputatdır.

Dünya Diqqətə çatdırılsın ki, Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizi Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub, bir milyondan artıq vətəndaşımız qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşayır. Ədalətli siyasətdə 242 məktəbdən tərtib müəssisəsi, 616 ümumi təhsil məktəbi və 4 kollec dəndə ləraq məhv edilib, Azərbaycanın təhsil sisteminə 1,5 milyard dollardan çox ziyan dəyib. Qaçqın və məcburi köçkün həyatı yaşamaq məcburiyyətinə qalan bu insanlar 20 min nəfərdən çoxunu təşkil edir, onları da təşvişləndirən qadınların 100 min nəfərdən çoxunu isə təşvişləndirir. Dövlət birliyi bu ədalətsizliyə həlqə dözdür. Problemin həll olunmamasının bəla və bəzi Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi və vasitəçilərin bu məsələyə biganə münasibətidir. Bu bizi narahat edən əsas problemdir.

Sonra Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova çıxış edib. O bildirib ki, Azərbaycanda qadınların inkişafı gender bərabərliyi şəraitində sistemli şəkildə həyata keçirilib. Ölkəmizdə dövlət quruculuğu sahəsində qadınlar daimi kişkilərlə birlikdə siyasi qərarlar veriblər. Bu ailə xalqımız Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və qadınların seçib-seçilmək hüququnun verilməsinin 100 illiyini qeyd edir. Azərbaycan müslman dünyasında bu sahədə ilk islahatlar həyata keçirən dövlətdir.

Komitə sədri deyib ki, Azərbaycanda qadınların dövlət siyasətinə fəal iştirakı ümummilli lider Heydər Əliyevin adından bəla vədir. Bu siyasət Prezident İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın uurla davamıdır. İnkişaf etdirilir. İnkişaf tədbirləri bir çox sahələrdə oldu kimi, ölkə təhsilində daha çox müəahidə olunur. Cəctimai, sosial həyatda gənclərin daha fəal olmaları üçün təhsildən xüsusi layihələr həyata keçirilib. Bununla yanaşı, dövlət erkən nikahların və qızların təhsildən uzaqlaşdırılmasının qarşısını almaq üçün xüsusi proqramlar reallaşdırılır.

Daha sonra Təhsil üzrə Avropa Həmkarları Təfəqatı Komitəsinin prezidenti Kristine Blover və Komitənin direktoru Susan Floken çıxış ediblər.

Tədbir iştirakçıları panel iclaslarla davam etdirib.